

Handboek Wmo begeleiding individueel en dagbesteding

Inleiding

Vanaf 1 januari 2025 wordt er gewerkt met nieuwe producten voor Wmo begeleiding individueel en dagbesteding in de gemeenten Almelo, Borne, Dinkelland, Enschede, Haaksbergen, Hellendoorn, Hof van Twente, Losser, Oldenzaal, Rijssen-Holten, Tubbergen, Twenterand en Wierden. Dit handboek neemt je mee in de werkwijze en opzet van de producten begeleiding individueel en dagbesteding.

Wet maatschappelijke ondersteuning

Op grond van de Wmo moet iedereen kunnen participeren en zo veel mogelijk zelfredzaam zijn. Onder zelfredzaamheid wordt verstaan: 'in staat zijn tot het uitvoeren van de algemene dagelijkse levensverrichtingen, het voeren van een gestructureerd huishouden en het deelnemen aan de maatschappij'. De gemeente is er om inwoners te ondersteunen die niet zelfstandig, met behulp van het sociale netwerk, of door inzet van voorliggende voorzieningen, in een oplossing kunnen voorzien. Als is vastgesteld dat een inwoner ondersteuning nodig heeft, moet de ondersteuning leiden tot zelfredzaamheid en participatie in de maatschappij.

Visie

Vanuit het gedachtegoed van positieve gezondheid wordt aangesloten bij wat inwoners zelf kunnen en willen en bij wat hun sociale netwerk kan betekenen. Bij elk contact wordt de inwoner gestimuleerd om zo actief mogelijk te participeren in dagelijkse en fysieke activiteiten. Daarnaast worden de doelen samen met de inwoner gesteld en wordt de inwoner gemotiveerd om eigen oplossingen te vinden en/of gebruik te maken van algemene en overige voorliggende voorzieningen. Als het nodig is, wordt de inwoner aanvullend ondersteund door middel van een maatwerkvoorziening.

Doel van dit handboek

Er is gebruik gemaakt van de teksten uit de aanbestedingsdocumenten, die horen bij de inkoop van deze producten. De kern van deze teksten zijn in het handboek verwerkt, zodat het makkelijk terug te vinden is welke producten zijn ingekocht en op welke manier ze ingezet kunnen worden. Het is belangrijk dat gemeenten en aanbieders zo goed mogelijk samenwerken. Daarbij helpt het dat iedereen over dezelfde informatie beschikt. Daarom wordt het handboek met zowel gemeenten als aanbieders gedeeld.

Het handboek helpt om een keuze te maken tussen de basis of plus variant. Past de basisvariant bij de ondersteuningsvraag van de inwoner? Of is de plusvariant meer geschikt? Het kiezen van de variant is altijd gekoppeld aan de te behalen resultaten. Het komt voor dat een inwoner zowel kenmerken in basis als in plus vertoont. In dat geval is het aan het professionele oordeel van de toegang om te beoordelen waar het zwaartepunt van de kenmerken en de te behalen resultaten ligt.

Ook wordt er kort aangegeven wat de uitgangspunten en declaratie regels en afspraken zijn. Om op deze manier voor alle partijen duidelijkheid te bieden. In het administratieprotocol zijn de afspraken rondom het declaratieproces verder uitgewerkt.

Begeleiding individueel basis en plus

Wmo - begeleiding individueel bestaat uit een basis en plus variant. Het doel van begeleiding individueel is het bevorderen, behouden en/of compenseren van de zelfredzaamheid en participatie.

Wmo - begeleiding individueel basis (productcode: WBGIB): Dit product is bedoeld voor inwoners met een verstandelijke, zintuigelijke, lichamelijke, cognitieve, psychische, psychosociale of (psycho)geriatrische beperking. Er moet sprake zijn van matige beperkingen in de zelfredzaamheid op één of meerdere levensgebieden. De inwoner komt in aanmerking voor de inzet van begeleiding individueel basis wanneer hij of zij voldoet aan twee of meer van de beschreven kenmerken.

Wmo - begeleiding individueel plus (productcode: WBGIP): Dit product is bedoeld voor inwoners met ernstige en/of meervoudige verstandelijke, zintuigelijke, lichamelijke, cognitieve, psychische, psychosociale of (psycho)geriatrische beperkingen. Er moet sprake zijn van ernstige beperkingen in de zelfredzaamheid op meerdere levensgebieden. De inwoner komt in aanmerking voor de inzet van begeleiding individueel plus wanneer hij of zij voldoet aan twee of meer van de beschreven kenmerken.

Uitgangspunten

- De inzet van de begeleiding individueel is zo licht als mogelijk en zo zwaar als nodig. Daarmee wordt bedoeld dat eerst wordt gekeken of de ondersteuning voorliggend kan worden opgelost.
- De aanbieder leidt (indien mogelijk) de inwoner toe naar zelfredzaamheid of passende ondersteuning in het voorliggende veld en/of het sociale netwerk.
- De begeleiding vindt plaats in de omgeving waar de cliënt woont. Afhankelijk van de individuele casus kan er ook gebruik worden gemaakt van begeleiding op afstand, bijvoorbeeld door (middel) van beeldbellen.
- Samenloop met andere ondersteuning, bijvoorbeeld dagbesteding, is mogelijk.

Leveringsvoorwaarden

1. De aanbieder zet personeel in dat beschikt over kwalificaties/opleiding die passend zijn bij de te verrichten activiteiten en bij de persoonlijke kenmerken en omstandigheden, complexiteit en aard van de problematiek van de inwoner. Het personeel dat cliëntgebonden zorg levert, moet een door de Nederlandse overheid erkende zorg gerelateerde opleiding hebben afgerond en het diploma hebben behaald. Dit naar uitsluitend oordeel van de gemeente(n). Voor Wmo - begeleiding individueel basis geldt minimaal MBO-3, voor Wmo - begeleiding individueel plus geldt minimaal MBO-4.
2. Indien een medewerker niet beschikt over een diploma van een voor de ondersteuning relevante opleiding, maar wel voldoet aan passende competenties aangetoond middels een verzilverde EVC mag deze worden ingezet. Een EVC-certificaat kan voldoen indien deze gelijkwaardig is aan het daarvoor benodigde diploma. Indien een medewerker een EVC-procedure heeft doorlopen, dan moet deze zijn gevolgd bij een door het Nationaal Kenniscentrum EVC erkende EVC-aanbieder.

Het Ervaringscertificaat dient verzilverd te zijn in een Competentiebewijs. Het Competentiebewijs dient uitgegeven te zijn door het Nationaal Kenniscentrum EVC.

3. De te behalen resultaten zijn leidend en worden vastgesteld door de lokale toegang. De aanbieder werkt aan het behalen van deze resultaten.
4. De ondersteuning hoeft niet uitsluitend plaats te vinden binnen kantooruren.
5. De aanbieder start binnen vijf werkdagen na startdatum uit de zorgtoewijzing (301 bericht) met de ondersteuning. Aanbieder moet leveren. Kan de aanbieder niet leveren, dan mag de inwoner niet op een wachtlijst worden geplaatst. Alleen in overleg met de toegang kan een inwoner besluiten om langer te wachten op de start van de ondersteuning. Indien de aanbieder aantoonbaar niet aan deze voorwaarde kan voldoen, treedt de aanbieder direct in overleg met de inwoner en de toegang om gezamenlijk een (tijdelijke) oplossing te zoeken.

Declareren

1. Het product wordt op basis van uren toegewezen. Declareren kan in uren of in minuten. De gemeente Enschede geeft indicaties af in uren per week. De overige gemeenten geven hun indicatie af in bundels.
2. Elk geïndiceerd uur omvat 1 uur directe cliëntgebonden tijd. Indirecte (cliëntgebonden) tijd en reistijd zijn verdisconteerd in het tarief.
3. Het kan voorkomen dat een inwoner niet op de afspraak komt of minder dan 24 uur van tevoren afzegt; in deze situaties spreken we van no-show. Van de aanbieder wordt verwacht dat deze no-show signaleert en de inwoner motiveert om naar de afspraak te komen. De aanbieder registreert de no-show in zijn eigen administratie en kan dit op verzoek inzichtelijk maken voor gemeenten.
4. No-show kan worden gedeclareerd met een maximum van 5 keer per inwoner per 12 maanden (bij een kortere indicatie dan een jaar naar rato). Uiterlijk bij de 3e keer no-show van een inwoner moet de aanbieder zich melden bij de toegang van de betreffende gemeente om gezamenlijk tot een oplossing te komen.
5. Verdere uitwerking van het declaratieproces is beschreven in het regionale administratieprotocol.

Uitwerking van de kenmerken begeleiding individueel basis en plus

	Kenmerk basis	Uitwerking	Kenmerk plus	Uitwerking
1	De inwoner heeft in <u>enige mate</u> activering en/of stimulans nodig	Met een positieve en motiverende benadering en aanmoediging komt de inwoner tot resultaat en neemt verantwoordelijkheid voor de eigen vooruitgang.	De inwoner heeft in <u>grote mate</u> activering en/of stimulans nodig	Met een intensieve en proactieve benadering komt de inwoner tot resultaat door middel van motiveren, inspireren en ondersteunen. Intensief gaat over de methodische benadering en niet over de frequentie.
		Met een herinnering, een voorbeeld, oefenen of een instructie kan de inwoner een taak volbrengen of een haalbare vaardigheid eigen maken.		De inwoner heeft herhaling aanmoediging, positieve feedback en ondersteuning nodig om verantwoordelijkheid te nemen voor de eigen vooruitgang.
		De inwoner kan door middel van informatieverstrekking, verkennen van opties en ondersteunende gesprekken tot juiste beslissingen komen.		De inwoner heeft in grote mate sturing/toezicht nodig om een taak te volbrengen.
				Het aanleren van vaardigheden vraagt van zowel de inwoner als professional veel geduld en doorzettingsvermogen. De leermethodes die gebruikt worden zijn afgestemd op de inwoner.
				De inwoner heeft in grote mate ondersteuning nodig om tot een juiste beslissing te kunnen komen. Zonder ondersteuning overziet de inwoner de risico's niet en maakt de inwoner beslissingen die een negatieve invloed

				kunnen hebben op zijn of haar functioneren of dat van de omgeving.
2	De inwoner kan de behoefte/ondersteuningsvraag voldoende begrijpelijk maken	Onder begrijpelijk maken wordt ook verstaan dat de inwoner de ander begrijpt.	De inwoner kan de behoefte/ondersteuningsvraag onvoldoende begrijpelijk maken	Hier wordt ook onder verstaan dat de inwoner moeite heeft om de ander te begrijpen.
		De inwoner kan aangeven wat hij of zij bedoelt. Dit kan ook non-verbaal of met een hulpmiddel (spraakcomputer). Alleen een taalbarrière is geen reden voor inzet vanuit de Wmo.		Het is moeilijk voor de inwoner om aan te geven wat hij of zij bedoelt, of wat hij of zij nodig heeft. Er wordt een extra beroep gedaan op de professional, want er moet met grote regelmaat een vertaalslag gemaakt worden. Alleen een taalbarrière is geen reden voor inzet vanuit de Wmo.
3	De inwoner is gemotiveerd om aan de ondersteuningsvraag te werken	De inwoner is gemotiveerd om te werken aan de ondersteuningsvraag en staat open voor feedback van de professional.	De inwoner is wisselend gemotiveerd om aan de ondersteuningsvraag te werken	De inwoner vindt het moeilijk om afspraken na te komen en feedback van de professional aan te nemen. De inwoner trekt bijvoorbeeld alles in twijfel en legt de verantwoordelijkheid buiten zichzelf. Dit is een terugkomend kenmerk. De professional moet beschikken over methodische kennis en vaardigheden om samen met de inwoner de resultaten te halen.
		De inwoner komt afspraken voldoende na om de resultaten te behalen.		
4	De inwoner heeft redelijk inzicht in de eigen (on)mogelijkheden	De inwoner heeft een (beperkt) realistisch beeld van eigen problematiek. Het staat het behalen van de gestelde resultaten nauwelijks in de weg. Hij of zij	De inwoner heeft beperkt of geen inzicht in de eigen (on)mogelijkheden	De inwoner heeft geen of beperkt realistisch beeld van de eigen problematiek. De inwoner is tot minder in staat dan wat hij denkt (overschatting) of inwoner kan op

		staat open voor feedback om overschatting of onderschatting te kunnen bijsturen.		eigen kracht of in samenwerking met anderen meer dan hij denkt (onderschatting). Hierdoor blijft de inwoner in de problemen komen. De professional moet dit tekort compenseren om escalatie en/of verwaarlozing te voorkomen.
5	Er kan sprake zijn van <u>matige gedragsproblematiek</u> bij de inwoner	De inwoner vertoont soms gedrag dat onvoorspelbaar of niet passend kan zijn. De professional moet alert zijn op signalen en kunnen bijsturen. Het gedrag kan negatieve invloed hebben op de persoon zelf of zijn of haar omgeving. Er is geen/gering risico op escalatie.	De inwoner vertoont zeer regelmatig onvoorspelbaar gedrag. Er is vaak sprake van <u>ernstige gedragsproblematiek</u>	De inwoner is moeilijk te lezen waardoor het gedrag onvoorspelbaar of ongepast is.
				De professional moet alert zijn op signalen en direct actie ondernemen om escalatie te voorkomen.
				Ernstige gedragsproblematiek kan gericht zijn op de omgeving of op de persoon zelf
				De risico's van het gedrag zeggen iets over de ernst. De ernst wordt bepaald door de combinatie van hoe vaak het voorkomt (frequentie) en de omvang van het risico (impact). Zeer regelmatig is niet alleen in aantallen vast te leggen, maar het gaat ook om de mate waarin het ontregelend is.
6	De leefsituatie is <u>redelijk stabiel</u>. Er is geen of slechts een <u>geringe kans</u> op risicovolle situaties en/of escalatie	Er is problematiek op één of meerdere leefgebieden zoals bijvoorbeeld financiën, sociale contacten, dag invulling, persoonlijke zelfzorg. Er is geen	De leefsituatie is <u>niet stabiel</u> en/of er is een <u>grote kans</u> op risicovolle situaties en/of escalaties	De inwoner is niet stabiel in zijn leefsituatie, denk hierbij aan zaken die de bestaanszekerheid raken. Bijvoorbeeld financiële problematiek, dreigende uithuiszetting, dakloosheid,

		acute interventie noodzakelijk om escalaties te voorkomen.		werkloosheid en verwaarlozing. Er zijn interventies noodzakelijk om escalaties te voorkomen.
				De dynamiek van het gezin/netwerk en de complexiteit van problematiek van verschillende gezinsleden kan hierin een rol spelen.
7	De inwoner is <u>in staat</u> tot het uitstellen van de ondersteuningsvraag	Er zijn afgesproken contactmomenten met de professional en hoe er eventueel tussendoor gecommuniceerd wordt (bijvoorbeeld een telefoontje of berichtje). Voor de inwoner is dit voldoende om de resultaten te behalen zonder dat er aanvullende interventies noodzakelijk zijn.	De inwoner is <u>niet in staat</u> tot het uitstellen van de ondersteuningsvraag	De inwoner heeft aanvullende interventies nodig naast de afgesproken contactmomenten met de professional en afspraken over hoe er eventueel tussendoor gecommuniceerd wordt. Dit is noodzakelijk om niet vast te lopen in het dagelijks leven.
				Dit is een structureel terugkerend patroon van de inwoner.

Dagbesteding basis en plus

Wmo - dagbesteding bestaat uit 2 producten. Het doel van dagbesteding is het bevorderen, behouden en/of compenseren van zelfredzaamheid en participatie.

Wmo - dagbesteding basis (productcode: WBGGGB): Dit product is bedoeld voor inwoners met een verstandelijke, zintuigelijke, lichamelijke, cognitieve, psychische, psychosociale of (psycho)geriatrische beperking. Er moet sprake zijn van matige beperkingen in de zelfredzaamheid op één of meerdere levensgebieden. De inwoner komt in aanmerking voor de inzet van dagbesteding basis wanneer hij of zij voldoet aan meerdere van de beschreven kenmerken.

Wmo - dagbesteding plus (productcode: WBGGP): Dit product is bedoeld voor inwoners met ernstige en/of meervoudige verstandelijke, zintuigelijke, lichamelijke, cognitieve, psychische, psychosociale of (psycho)geriatrische beperkingen. Er moet sprake zijn van ernstige beperkingen in de zelfredzaamheid op meerdere levensgebieden. De inwoner komt in aanmerking voor de inzet van dagbesteding basis wanneer hij of zij voldoet aan twee of meer van de beschreven kenmerken.

Uitgangspunten

- De inzet van de dagbesteding is zo licht als mogelijk en zo zwaar als nodig. Daarmee wordt bedoeld dat eerst wordt gekeken of de ondersteuning voorliggend kan worden opgelost.
- De aanbieder leidt (indien mogelijk) de inwoner toe naar zelfredzaamheid of passende ondersteuning in het voorliggende veld en/of het sociale netwerk.
- Dagbesteding vindt fysiek plaats in groepsverband, op een specifiek daarvoor ingerichte locatie, buiten de woonsituatie/woning van de inwoner.
- Samenloop met andere ondersteuning, bijvoorbeeld individuele begeleiding, is mogelijk.

Vervoer

Het vervoer van cliënten van en naar de dagbestedingslocaties is voor 10 gemeenten gezamenlijk regionaal aanbesteed en maakt geen onderdeel uit van deze producten. De gemeenten Almelo, Borne, Hof van Twente en Rijssen- Holten hebben het vervoer op een andere wijze geregeld. Ook voor deze gemeenten geldt dat vervoer geen onderdeel uitmaakt van deze producten.

Leveringsvoorwaarden

1. De aanbieder zet personeel in dat beschikt over kwalificaties/opleiding die passend zijn bij de te verrichten activiteiten en bij de persoonlijke kenmerken en omstandigheden, complexiteit en aard van de problematiek van de inwoner. Het personeel dat cliëntgebonden zorg levert, moet een door de Nederlandse overheid erkende zorg gerelateerde opleiding hebben afgerond en het diploma hebben behaald. Dit naar uitsluitend oordeel van de gemeente(n). Voor Wmo - dagbesteding basis geldt minimaal MBO-3, voor Wmo - dagbesteding plus geldt minimaal MBO-4.
2. Indien een medewerker niet beschikt over een diploma van een voor de ondersteuning relevante opleiding, maar wel voldoet aan passende competenties aangetoond middels een verzilverde EVC mag deze worden ingezet. Een EVC-certificaat kan voldoen indien deze gelijkwaardig is aan het daarvoor benodigde diploma. Indien een medewerker een EVC-procedure heeft doorlopen, dan moet deze zijn gevolgd bij een door het Nationaal Kenniscentrum EVC erkende EVC-aanbieder.

Het Ervaringscertificaat dient verzilverd te zijn in een Competentiebewijs. Het Competentiebewijs dient uitgegeven te zijn door het Nationaal Kenniscentrum EVC.

3. De te behalen resultaten zijn leidend en worden vastgesteld door de lokale toegang. De aanbieder werkt aan het behalen van deze resultaten.
4. Aanbieder start binnen vijf werkdagen na startdatum uit de zorgtoewijzing (301 bericht) met de ondersteuning. Aanbieder moet leveren. Kan de aanbieder niet leveren, dan mag de inwoner niet op een wachtlijst worden geplaatst. Alleen in overleg met de toegang kan een inwoner besluiten om langer te wachten op de start van de ondersteuning. Indien de aanbieder aantoonbaar niet aan deze voorwaarde kan voldoen, treedt de aanbieder direct in overleg met de inwoner en de toegang om gezamenlijk een (tijdelijke) oplossing te zoeken.
5. De aanbieder zorgt voor een lichte catering, zoals koffie of thee. Daarnaast verzorgt de aanbieder een eenvoudige broodmaaltijd voor inwoners die twee aaneengesloten dagdelen bij de aanbieder verblijven.
6. De dagbesteding hoeft niet uitsluitend plaats te vinden binnen kantooruren. En er geldt een maximum van twee dagdelen per etmaal.
7. Voor Wmo - dagbesteding basis geldt maximaal 8 inwoners per gekwalificeerde medewerker, voor Wmo - dagbesteding plus geldt maximaal 6 inwoners per gekwalificeerde medewerker.

Declareren

1. Het product wordt op basis van dagdelen geïndiceerd en gedeclareerd. De gemeente Enschede geeft indicaties af in dagdelen per week. De overige gemeenten geven hun indicatie af in bundels.
2. Elk dagdeel is 3,5 uur waarvan de inwoner minimaal 3 uur aanwezig is op de dagbesteding. Indirecte (cliëntgebonden) tijd is verdisconteerd in het tarief.
3. Het kan voorkomen dat een inwoner niet op de dagbesteding komt of minder dan 24 uur van tevoren afzegt; in deze situaties spreken we van no-show. Van de aanbieder wordt verwacht dat deze no-show signaleert en de inwoner motiveert om naar de dagbesteding te komen.
4. De aanbieder registreert de no-show in zijn eigen administratie en kan dit op verzoek inzichtelijk maken voor gemeenten.
5. No-show kan worden gedeclareerd met een maximum van 5 keer per inwoner per 12 maanden (bij een kortere indicatie dan een jaar naar rato). Uiterlijk bij de 3e keer no-show van een inwoner moet de aanbieder zich melden bij de toegang van de betreffende gemeente om gezamenlijk tot een oplossing te komen.
6. Wanneer de inwoner 2 dagdelen dagbesteding op 1 dag heeft en er sprake is van een no-show, dan geldt dit als 1 keer no-show en mogen beide dagdelen worden gedeclareerd.
7. Verdere uitwerking van het declaratieproces is beschreven in het regionale administratieprotocol.

Uitwerking van de kenmerken dagbesteding basis en plus

	Kenmerk basis	Uitwerking	Kenmerk plus	Uitwerking
1	De inwoner heeft in <u>enige mate</u> activering en/of stimulans nodig	De inwoner heeft een positieve benadering en aanmoediging nodig om tot activiteit te komen.	De inwoner heeft in <u>grote mate</u> activering en/of stimulans nodig	De inwoner heeft om tot activiteit te komen een intensieve en proactieve benadering nodig, die gericht is op motiveren, inspireren en activeren.
		Een gestructureerd programma aangevuld met een instructie of voorbeeld is voldoende voor de inwoner om een taak te volbrengen.		Bij het uitvoeren van een taak (die gekoppeld is aan de te behalen resultaten) is bij herhaling sturing en/of toezicht nodig.
		De inwoner heeft een aanmoediging nodig om mee te doen in het groepsproces.		De inwoner heeft moeite om mee te doen met het groepsproces. Dit heeft een negatieve invloed op het groepsproces en de inwoner zelf. De inwoner heeft gedurende de dag meerdere momenten ondersteuning nodig.
		Door middel van oefenen, herhaling en aanmoediging kan de inwoner een haalbare vaardigheid eigen maken.		Het aanleren van vaardigheden vraagt van zowel de inwoner als professional veel geduld en doorzettingsvermogen. Dit is een terugkerend patroon bij de inwoner. De leermethodes die gebruikt worden zijn afgestemd op de inwoner.
2	De inwoner kan de <u>behoefte/ondersteuningsvraag voldoende</u> begrijpelijk maken	Onder begrijpelijk maken wordt ook verstaan dat de inwoner de ander begrijpt.	De inwoner kan de <u>behoefte/ondersteuningsvraag onvoldoende</u> begrijpelijk maken	Hier wordt ook onder verstaan dat de inwoner moeite heeft om de ander te begrijpen.

		De inwoner kan aangeven wat hij of zij bedoelt. Dit kan ook non-verbaal of met een hulpmiddel (spraakcomputer). Alleen een taalbarrière is geen reden voor inzet vanuit de Wmo.		Het is moeilijk voor de inwoner om aan te geven wat hij of zij bedoelt, of wat hij of zij nodig heeft. Er wordt een extra beroep gedaan op de professional, want er moet met grote regelmaat een vertaalslag gemaakt worden. Alleen een taalbarrière is geen reden voor inzet vanuit de Wmo.
3	De inwoner kan beperkt of geen inzicht in de eigen beperkingen hebben, maar dit <u>zorgt niet voor belemmeringen</u>	De inwoner heeft een realistisch of beperkt realistisch beeld van eigen problematiek. Het staat het behalen van de gestelde resultaten nauwelijks in de weg. Hij of zij staat open voor feedback om overschatting of onderschatting te kunnen bijsturen.	De inwoner heeft beperkt inzicht in de eigen beperkingen, wat <u>zorgt voor belemmeringen en intensievere ondersteuning.</u>	De inwoner heeft beperkt of geen realistisch beeld van de eigen problematiek. De inwoner is tot minder in staat dan wat hij denkt (overschatting) of inwoner kan op eigen kracht of in samenwerking met anderen meer dan hij denkt (onderschatting). Hierdoor blijft de inwoner in de problemen komen. De professional moet dit tekort compenseren om escalatie en/of passiviteit te voorkomen.
4	De inwoner vertoont <u>redelijk constant</u> gedrag. Er kan sprake zijn van <u>matige gedragsproblematiek.</u>	De inwoner vertoont soms gedrag dat onvoorspelbaar of niet passend kan zijn. Het gedrag kan negatieve invloed hebben op de persoon zelf of zijn of haar omgeving. Er is geen/gering risico op escalatie.	De inwoner vertoont <u>zeer regelmatig onvoorspelbaar</u> gedrag; er is vaak sprake van <u>ernstige gedragsproblematiek.</u>	De inwoner is moeilijk te lezen waardoor het gedrag onvoorspelbaar of ongepast is

		Gedragsproblematiek matig van aard is bij te sturen middels interventies van de professional op de dagbesteding en heeft weinig tot geen consequenties voor de deelname van de inwoner aan de dagbesteding. De inwoner verstoort het groepsproces niet of nauwelijks.		<p>De professional moet alert zijn op signalen en direct actie ondernemen om escalatie te voorkomen.</p> <p>Ernstige gedragsproblematiek kan gericht zijn op de omgeving of op de persoon zelf.</p> <p>De risico's van het gedrag zeggen iets over de ernst. De ernst wordt bepaald door de combinatie van hoe vaak het voorkomt (frequentie) en de omvang van het risico (impact). Zeer regelmatig is niet alleen in aantallen vast te leggen, maar het gaat ook om de mate waarin het ontregelend is.</p> <p>Ernstige gedragsproblematiek heeft consequenties voor de deelname van de inwoner en/of groepsleden. Er is ondersteuning nodig om dit te compenseren.</p>
5	<i>Dagbesteding basis heeft geen 5^e kenmerk</i>	-	De inwoner is snel (psychisch) uit balans en kan moeilijk omgaan met veranderingen	Bij een inwoner ontstaan grote problemen door kleine (dagelijkse) veranderingen buiten de vaste structuur. Het lukt de inwoner niet om zich aan te passen aan deze kleine veranderingen. Hierdoor raakt de inwoner bijvoorbeeld in de stress, wordt emotioneel, of kan zich op een andere manier niet meer beheersen.